

FAKTA OM UDVIKLINGEN I KRIMINALFORSORGEN

Dette notat samler forskellige fakta om udviklingen i Kriminalforsorgen.

SENESTE NYT ER:

- Belægningsprocenten stiger i Kriminalforsorgen på grund af kapacitetslukninger.
- Strafmassen – det samlede antal måneder som domstolene idømmer – falder for tredje år i træk. Det tyder på, at presset på Kriminalforsorgens institutioner aftager.
- Sygefraværet blandt fængselsbetjente stiger markant. Fængselsbetjente er mere end dobbelt så ofte syge som statens øvrige medarbejdere.
- Antallet af nedslidte fængselsbetjente er meget højt. Risikoen for nedslidning er fire gange højere i forhold til gennemsnittet på arbejdsmarkedet.
- Antallet af volds- og trusselsepisoder mod Kriminalforsorgens medarbejdere stiger markant.
- Fængselsbetjentenes overarbejde stiger.

Dette notat bygger – med mindre andet er angivet – på oplysninger fra Kriminalforsorgen.

Mindre kapacitet
medfører højere
belæg

BELÆGGET STIGER

Belægget er et udtryk for, hvor mange af Kriminalforsorgens pladser der bliver udnyttet.

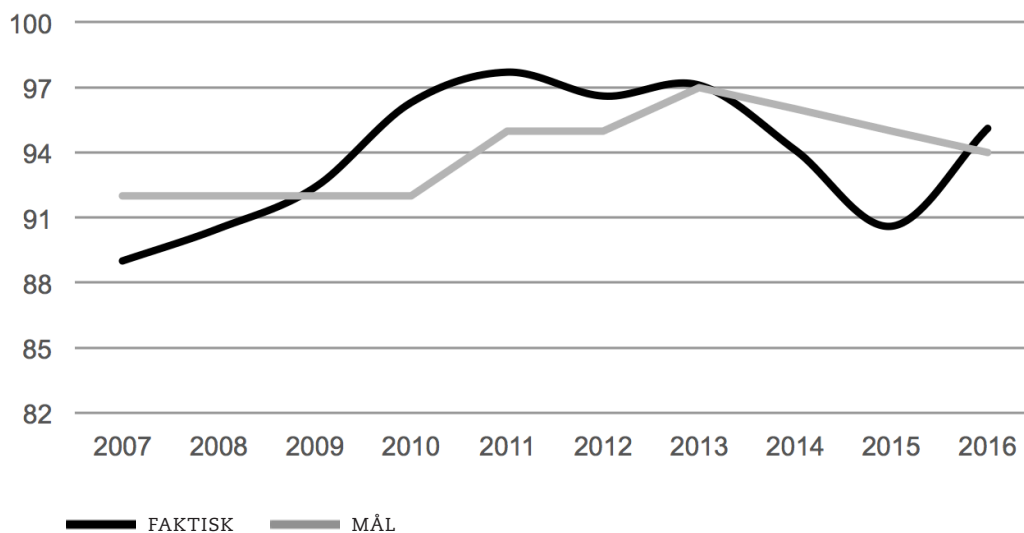
Den gennemsnitlige belægningsprocent i fængsler og arresthuse ligger på 94,9 procent i de tre første kvartaler af 2016. Det er 4,5 procentpoint mere end i samme periode 2015, hvor belægget lå på 90,4 procent.

Udviklingen skyldes ikke øget tilgang af indsatte, men nedlukning af kapacitet. Fra 2015 til 2016 er Kriminalforsorgens kapacitet faldet fra 3.788 pladser til 3.582 pladser, mens antallet af indsatte stort set er uændret. Det betyder, at udnyttelsesgraden af Kriminalforsorgens celler stiger.

I den politiske aftale for 2013-2016 blev det aftalt, at kapacitetsudnyttelsen i Kriminalforsorgen gradvist skal falde fra 98 procent til 94 procent i 2016. I øjeblikket er der overbelæg i forhold til denne målsætning.

FIGUR 1. SÅ FYLDTE ER FÆNGSLERNE

Belægningsprocent

Note: Den gennemsnitlige belægningsprocent i Kriminalforsorgen. Tallet for 2016 er opgjort efter 3. kvartal og fremskrevet for hele året ved at vægte i forhold til de første tre kvartaler i 2015.

Domstolene har
sat tempoet ned

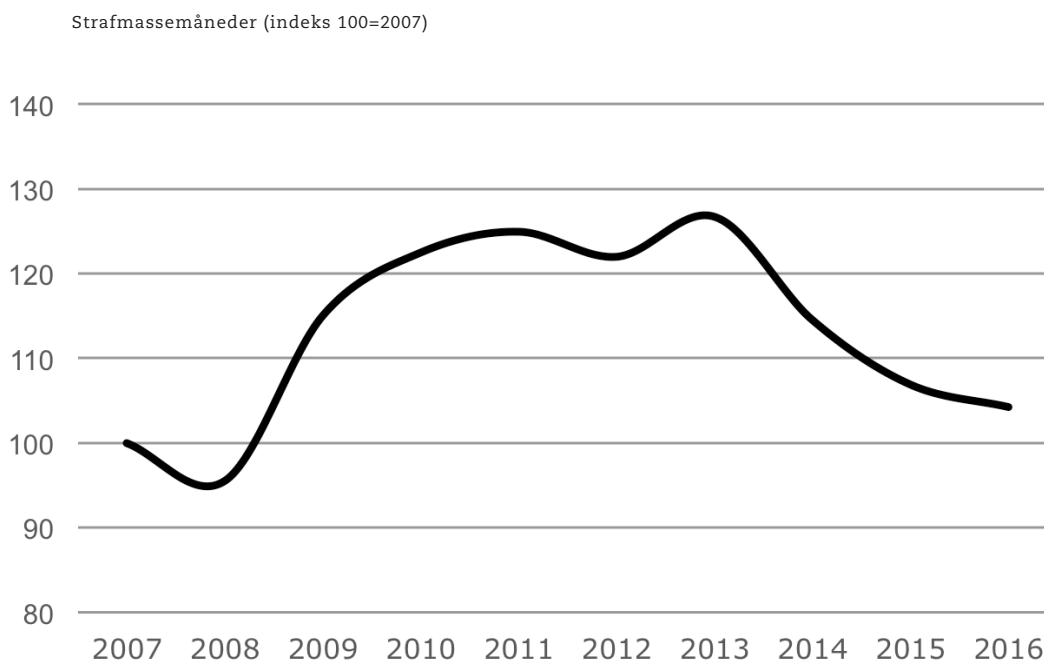
STRAFMASSEN FALDER FORTSAT

Strafmassen er et udtryk for, hvor mange måneders dom domstolene har idømt, og den giver dermed en strømpil for, hvilket pres der kommer på systemet.

Domstolene har idømt 45.215 strafmåneder i de første tre kvartaler af 2016. Til sammenligning dømte domstolene 46.364 måneder i samme periode i 2015.

Det ser dermed ud til, at udviklingen med faldende strafmasse fortsætter. Set på baggrund af de første tre kvartaler i 2016 vil strafmassen ende på 60.309 måneder i år, hvilket vil være 2,5 procent mindre end året før.

FIGUR 2. STRAFMASSEN

Note: Index 100 = 57.855 måneder. Tallet for 2016 er opgjort efter 3. kvartal og fremskrevet for hele året ved at vægte i forhold til de første tre kvartaler i 2015.

Færre venter på en dom

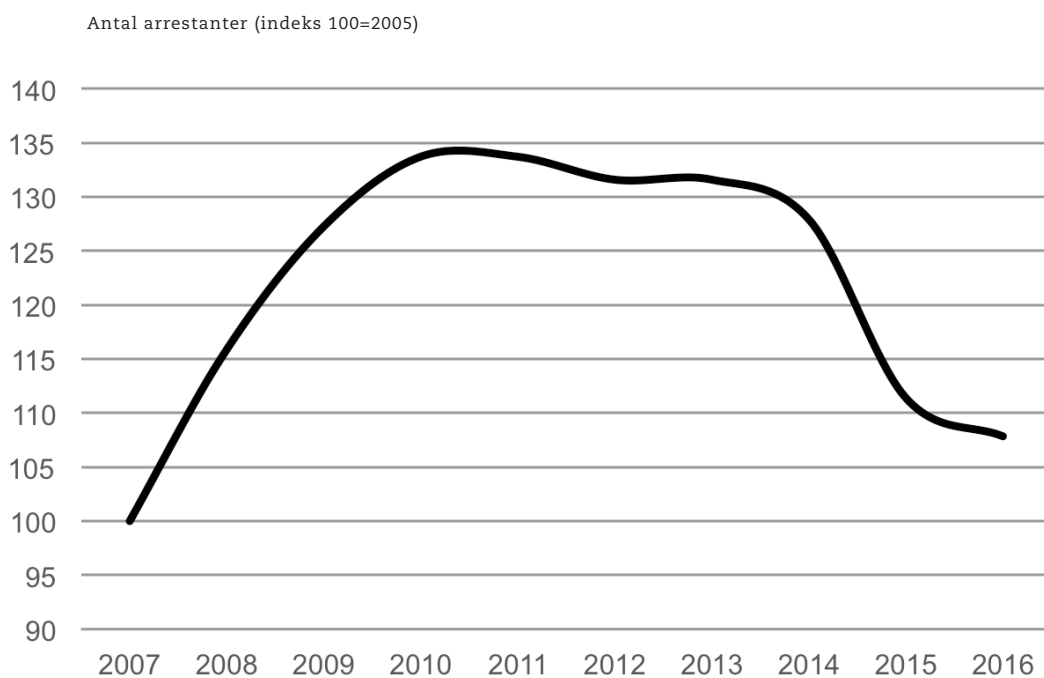
ANTALLET AF ARRESTANTER FALDER

Antallet af arrestanter er et udtryk for, hvor mange der gennemsnitligt er varetægtsfængslet og afventer en dom. Jo flere arrestanter desto større pres kommer der efterfølgende på fængslerne.

I gennemsnit sad der 1.123 arrestanter hver dag i landets arresthuse i de tre første kvartaler af 2016. Det er lidt færre end året før, hvor der sad 1.160 arrestanter i samme periode.

Varetægtstallet er faldet tre år i træk, men niveauet er stadig højere end for ti år siden.

FIGUR 3. VARETÆGTSFÆNGSLEDE

Note: Index 100 = 1.035 arrestanter i gennemsnit pr. dag. Tallet for 2016 er opgjort efter 3. kvartal og fremskrevet for hele året ved at vægte i forhold til de tre første kvartaler i 2015.

Sygefraværet er mere end dobbelt så højt som i resten af staten

SYGEFRAVÆRET STIGER MARKANT

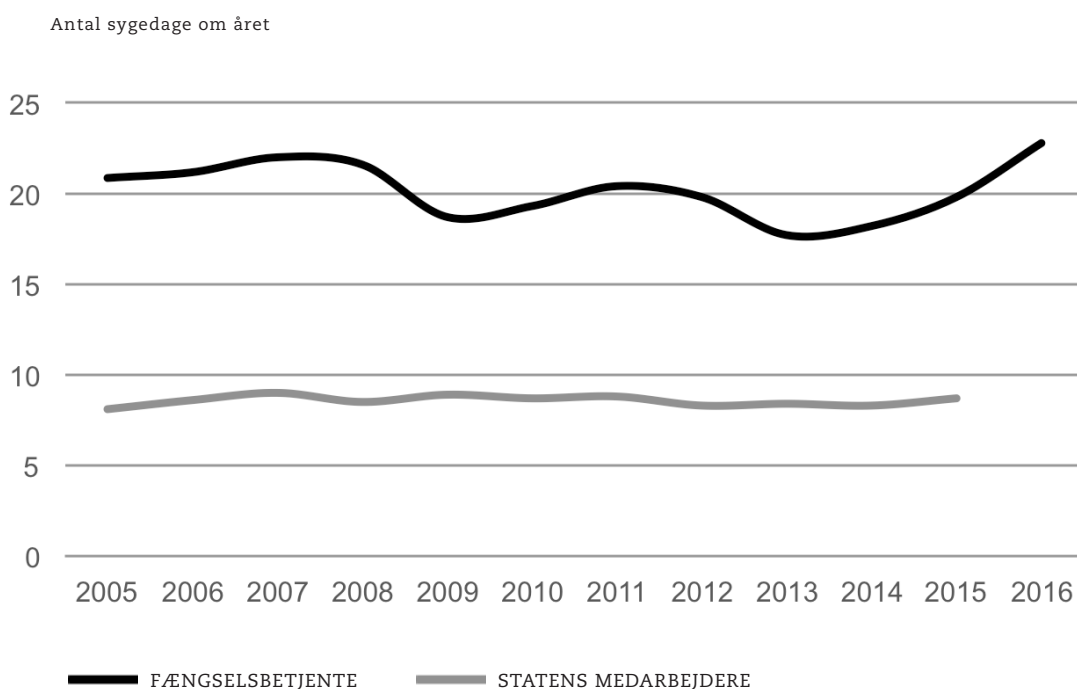
Sygefraværet er en indikator på arbejdsmiljøet i Kriminalforsorgen.

Sygefraværet blandt landets fængselsbetjente ligger på 23 dage i gennemsnit pr. medarbejder i de første otte måneder af 2016. Det er tre dage mere end i samme periode året før. En stigning på 15 procent.

Sygefraværet er mere end dobbelt så højt som hos statens øvrige medarbejdere, hvor sygefraværet i gennemsnit lå på 8,7 dage i 2015.

Det er især langtidssygefraværet, som stiger. Det vil sige sygeperioder af mere end 28 dages varighed.

FIGUR 4. SYGEFRAVÆR

Note: Sygefravær for opsynspersonalet i Kriminalforsorgen og sygefraværet hos statens medarbejdere (kilde: Moderniseringsstyrelsen). Tallet for 2016 er opgjort til og med august og fremskrevet for hele året ved at vægte i forhold til samme periode i 2015.

Fængselsbetjente har fire gange så stor risiko for at blive slidt ned end ansatte på det øvrige arbejdsmarked

STADIG MANGE NEDSLIDTE

Antallet af helbredsbedingede afskedigelser er en indikator på arbejdsmiljøet i Kriminalforsorgen.

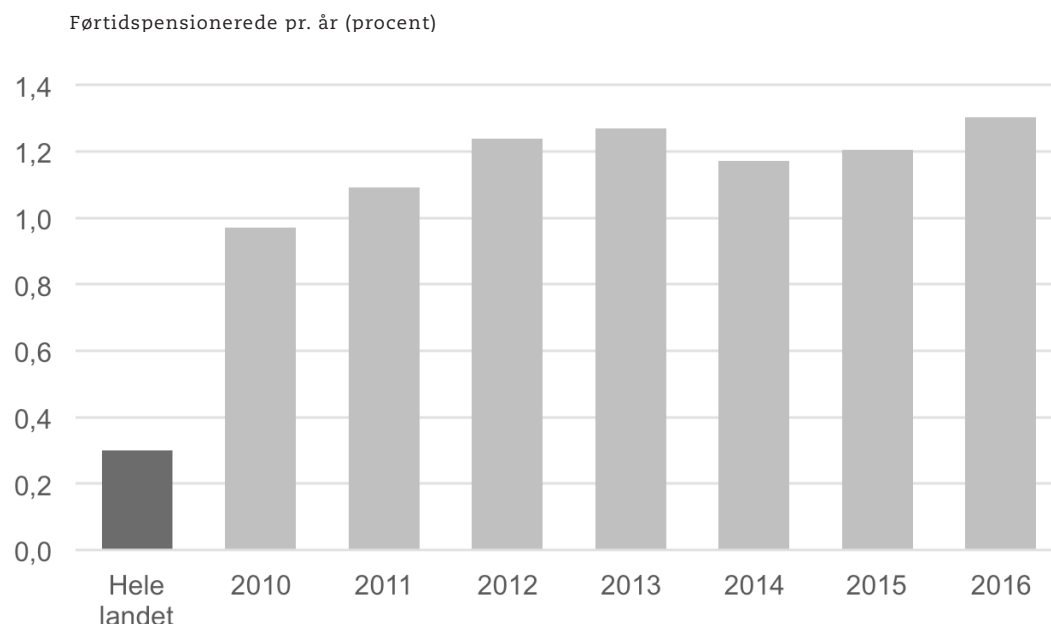
Risikoen for at blive ramt af nedslidning i Kriminalforsorgen er fortsat meget høj. I 2015 blev 37 fængselsbetjente varslet om, at de bliver afskediget på grund af dårligt helbred. Det samme gælder for 30 betjente i de første tre kvartaler af 2016.

Gennem de seneste ti år har 37 betjente i gennemsnit fået en helbredsbedinget afskedigelse hvert år. Det svarer til, at 1,2 procent af alle fængselsbetjente årligt forlader jobbet på grund af dårligt helbred.

Antallet af nedslidte er langt højere end på det øvrige arbejdsmarked. Ifølge tal fra Ankestyrelsen bliver 0,3 procent af de beskæftigede i Danmark årligt førtidspensioneret. Risikoen for førtidspension er altså over fire gange større for fængselsbetjente end for andre erhvervsgrupper i Danmark.

De nedslidte fængselsbetjente var i gennemsnit 47 år i 2016, da de blev afskediget.

FIGUR 5. FØRTIDSPENSIONERINGER

Note: Søjlen 'Hele landet' viser antallet af førtidspensionerede blandt alle beskæftigede på arbejdsmarkedet i Danmark i 2012 (på grund af førtidspensionsreformen er tallene efter 2012 ikke anvendelige som sammenligningsgrundlag). Kilde: Ankestyrelsens statistik for kommunale tilkendelser af førtidspension + Danmarks Statistik, RAS. Øvrige søjler viser de årlige indberetninger af helbredsbedingede afskedigelser til Fængselsforbundet (tallet for 2016 baserer sig på årets første tre kvartaler).

Flere end 500
overfald inden
året er omme?

VOLDEN MOD PERSONALET STIGER

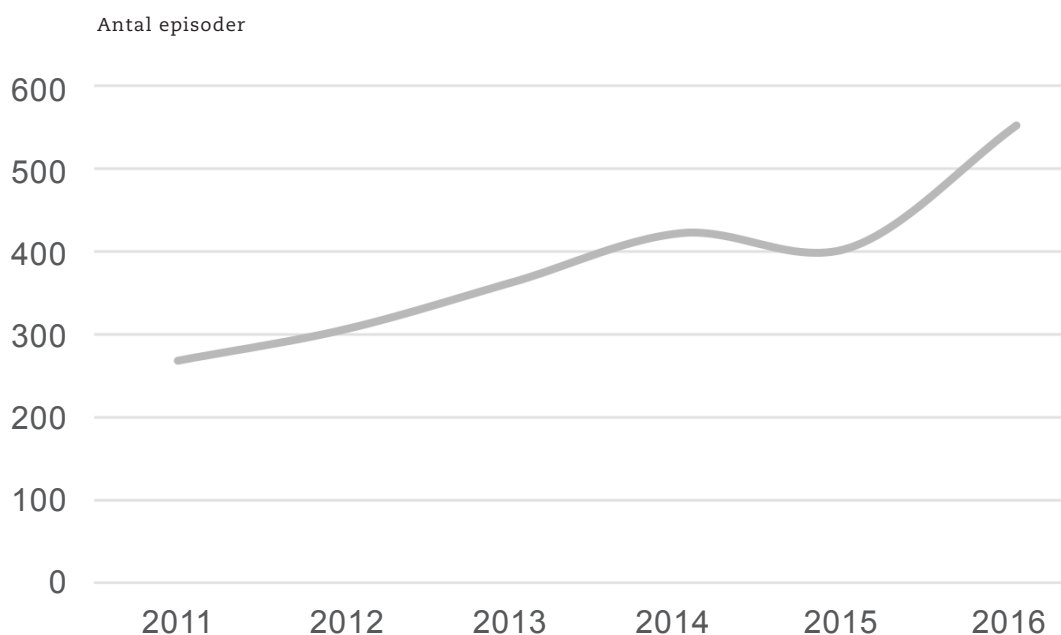
Antallet af voldsepisoder er en indikator på sikkerhed og arbejdsmiljø i Kriminalforsorgen.

I årets første otte måneder af 2016 har der været 373 episoder med vold og trusler mod Kriminalforsorgens medarbejdere. Til sammenligning var der 273 episoder i samme periode i 2015. Volden er altså øget med 100 episoder. En stigning på 36 procent.

Fortsætter udviklingen i 2016 året ud, ender det samlede antal voldsepisoder på omkring 550.

Der har været flere voldsomme overfald mod fængselsbetjente i løbet af året. Blandt andet blev en kvindelig fængselsbetjent udsat for et groft overfald i Randers Arrest midt i juni, og en mandlig fængselsbetjent blev skudt foran Nyborg Fængsel i juli.

FIGUR 6. VOLDS- OG TRUSSELEPISODER

Note: Figuren viser antal episoder, hvor Kriminalforsorgens medarbejdere er blevet udsat for vold eller trusler. Flere medarbejdere kan berøres af samme episode. Tallet for 2016 er opgjort til og med august og fremskrevet for hele året ved at vægte i forhold til samme periode i 2015.

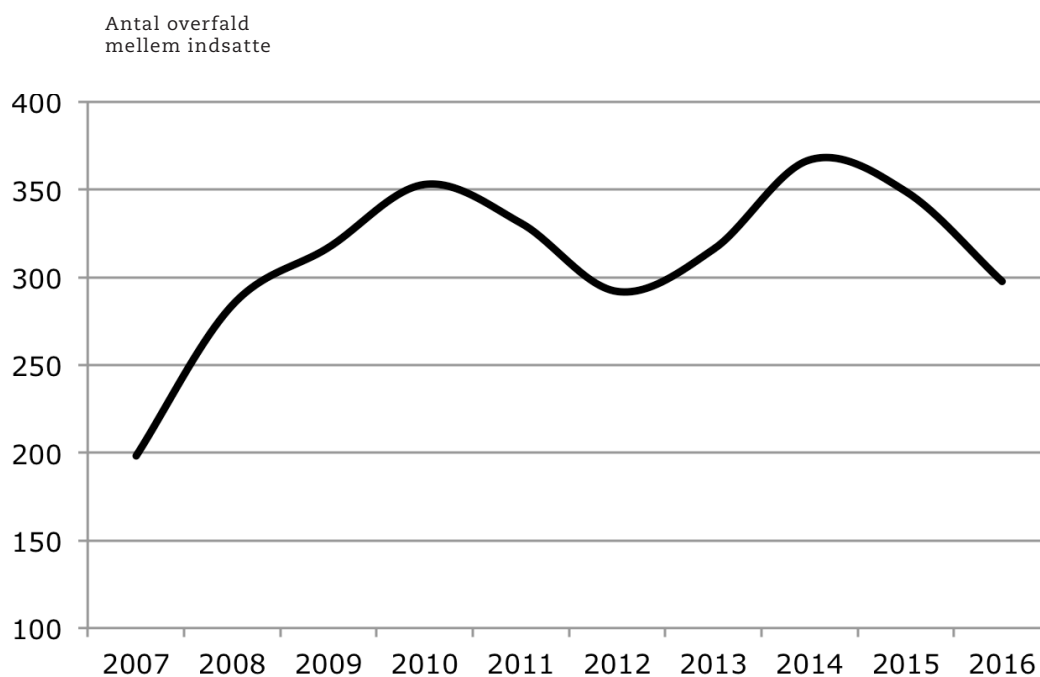
VOLDEN FALDER MELLEML DE INDSATTE

Antallet af indsatte som udsættes for vold er en indikator på sikkerheden i Kriminalforsorgen.

I første otte måneder af 2016 blev 209 indsatte udsat for vold fra medindsatte. Til sammenligning blev 245 udsat for vold i samme periode i 2015.

Volden mellem indsatte ser dermed ud til at falde. Niveaulet er dog fortsat 50 procent højere end for ti år siden. I gennemsnit bliver én indsat overfald hver dag.

FIGUR 7. ANTAL INDSATTE UDSAT FOR VOLD BEGÅET AF MEDINDSATTE

Note: Figuren viser antal indsatte udsat for vold af andre indsatte. Tallet for 2016 er opgjort til og med august og fremskrevet for hele året ved at vægte i forhold til samme periode i 2015.

OVERARBEJDET STIGER

Omfanget af overarbejde giver et billede af sammenhængen mellem ressourcer og opgaver i Kriminalforsorgen.

I løbet af de seneste tre år er overarbejdet steget markant. I 2014 blev der udbetalt 31 millioner kroner til fængselsbetjente, mens der i 2016 blev udbetalt 35 millioner kroner alene i løbet af årets første otte måneder.

Fortsætter tendensen, vil der blive betalt overarbejde for 52 millioner kroner i 2016. Det svarer til cirka 155 årsværk.

FIGUR 8. UDBETALT OVERARBEJDE TIL FÆNGSELSBETJENTE

Note: Tallet for 2016 er opgjort til og med august og fremskrevet for hele året.